

Uzun Savaşlardan Diplomasiye - I

1. Osmanlı Devleti'nin fetihlerine doğuda Safeviler, batıda Habsburg Hanedanlığı büyük ölçüde set çekmiştir. Bu devletlere, XVII. yüzyılda yeni bir güç olarak kuzeyden Rusya da katılmıştır.

Bu bilgilere bakılarak Osmanlı Devleti hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Güçlü devletlere komşu olduğu
B) Stratejik rakiplerinin arttığı
C) Fetih politikalarının zora girdiği
D) Çok cepheli savaşlara maruz kalabileceği
E) Avrupa'nın üstünlüğünü kabul ettiği

2. Osmanlı Devleti ile Habsburg Hanedanlığı arasındaki Orta Avrupa mücadelesi, Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde başlamış ve sonraki yüzyıllarda artarak devam etmiştir.

Osmanlı Devleti ile Habsburg Hanedanlığı arasında mücadelelere Kanuni Dönemi'nde yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisinin neden olduğu söylenebilir?

- A) Mohaç Meydan Savaşı ile Macaristan'ın alınmasının
B) Preveze Deniz Savaşı ile Akdeniz'in Türk gölü hâline getirilmesinin
C) Sırp'ların elinde bulunan Belgrad'ın fethedilmesinin
D) Hint Deniz Seferlerinin yapılmasının
E) Fransa'ya kapitülasyon verilmesinin

3. Habsburg Hanedanlığı İspanya, Almanya, Avusturya başta olmak üzere Batı Avrupa'yı içine alan Kutsal Roma German İmparatorluğu'nu kurmak istemiştir.

Bu duruma engel olmak isteyen millî monarşiler arasında;

- I. İngiltere,
II. Fransa,
III. Rusya

devletlerinden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

4. Osmanlı padişahları genellikle ordunun başında sefere çıkan gazi padişahlardır. Ancak zamanla bu anlayış terk edilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ordunun başında sefere çıkmayan ilk Osmanlı padişahıdır?

- A) II. Bayezit   B) II. Selim
C) I. Ahmet   D) Genç Osman
E) IV. Murat

5. Osmanlılar, XVI. yüzyılın sonunda Fransa'nın İspanya hâkimiyetine girmesini engellemek için Henri de Navarre'yi (Anri di Naver) Fransa tahtına geçmesi için desteklemiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti hakkında;

- I. İspanya'yı stratejik rakip olarak gördüğü,
II. mükabilyet esasını önemsemediği,
III. Avrupa siyasetinde etkili olduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti, Habsburg Hanedanlığı'nın Avrupa'da siyasi ve dinî birliği sağlamasını önlemek istemiştir.

Osmanlı Devleti'nin bu amaç doğrultusunda;

- I. Habsburg Hanedanı'na karşı İngiltere ve Fransa gibi millî monarşilere yardım etmesi,
- II. Almanya'da başlayan Reform Hareketlerine destek vermesi,
- III. Safevi Devleti ile mezhep savaşları yapması

faaliyetlerinden hangilerini gerçekleştirdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

7. 1596'dan 1606'ya kadar Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında yaşanan savaşların bitmesinde;
- Anadolu'da Celali İsyanlarının çıkması,
  - Osmanlı-Safevi mücadelesinin başlaması,
- nedenleri etkili olmuştur.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı ordusu birden fazla sorunla mücadele etmiştir.
- B) Osmanlı Devleti'ne karşı Avusturya-Safevi ittifakı kurulmuştur.
- C) Osmanlı Devleti'nde yaşanan iç sorunlar dış gelişmeleri etkilemiştir.
- D) Osmanlı Devleti hem doğuda hem de batıda sınır sorunları yaşamıştır.
- E) Osmanlı Devleti, Avrupa'da uzun bir savaştan sonra barış dönemine girmiştir.

8. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında 1593'ten 1606'ya kadar süren savaşları bitiren ve iki ülkenin diplomatik eşitliğinin kabul edildiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zivitvatorok   B) Vasvar   C) Karlofça
D) Bucaş   E) Hotin

9. Habsburg Hanedanlığı'nın XV ve XVI. yüzyılda Osmanlı Devleti'ne karşı büyük bir saldırı yapmamasında;

- I. Avrupa'da Reform Hareketi'nin ve Protestanlık mezhebinin ortaya çıkması,
- II. İngiltere ve Fransa monarşileri ile mücadele etmesi,
- III. Osmanlı Devleti'nin doğuda Safevi Devleti ile mücadele hâlinde olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti'nin 1593'te Avusturya'ya savaş ilan etmesi üzerine papanın faaliyetleri sonucunda Avusturya, Erdel Prensiği, Eflak ve Boğdan Voyvodalıkları ve Lehistan arasında Osmanlıya karşı bir Haçlı İttifakı oluşturulmuştur.

Bu gelişmelere bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Avusturya, Osmanlıya karşı denge politikası uygulamıştır.
- B) Papa, Osmanlı'nın batıya ilerleyişinden rahatsız olmuştur.
- C) Osmanlı, aynı anda birden çok cephede mücadele etmek zorunda kalmıştır.
- D) Osmanlı, Avrupalı devletlere dinsel baskı uygulamıştır.
- E) Avrupalı güçlerin Osmanlıya karşı birleşmesinde dinsel unsurlar etkili olmuştur.

1. XVI. yüzyılın sonunda başlayan Osmanlı-Avusturya mücadelesinde Avusturya'nın ödemesi gereken vergiyi göndermemesi ve Osmanlı sınırlarına saldırılar düzenlemesi etkili olmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti, Avusturya'ya savaş açarak aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?

- A) Ekonomik çıkarlarını korumayı
B) Hazine masraflarını azaltmayı
C) Tarımsal üretimi artırmayı
D) Ticaret yollarına hâkim olmayı
E) Diplomatik ilişkilerini geliştirmeyi

2. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında 1533'te imzalanan İstanbul Antlaşması'na göre "Avusturya kralı Osmanlı sadrazamına denk sayılacak." maddesi yer alırken 1606'da imzalanan Zıttorok Antlaşması'nda "Avusturya kralı Osmanlı padişahına denk sayılacak." maddesi yer almıştır.

Bu duruma bakılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Osmanlı, Avusturya karşısındaki üstünlüğünü kaybetmiştir.
B) Osmanlı-Avusturya savaşları son bulmuştur.
C) Avusturya, Osmanlı'nın egemenliğini kabul etmiştir.
D) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü tehlikeye girmiştir.
E) Osmanlı'da sadrazamlık makamı kaldırılmıştır.

3. Osmanlı Devleti, Zıttorok Antlaşması'nı yirmi yıl süre geçerli olacak şekilde imzalamıştır.

Bu durum, Osmanlı Devleti'nde;

- I. cihan imparatorluğu,
II. fetihçi devlet olma,
III. gaza ve cihat

anlaşılarından hangilerinin güçlerini kaybetmeye başladığının kanıtıdır?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti, XVII. yüzyılda Kafkasya'yı ele geçirerek Hazar Denizi'ne ulaşmayı amaçlamıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu amacı aşağıdaki hangi iki devletin çıkarları ile çatışmıştır?

- A) Venedik - Avusturya
B) Avusturya - Rusya
C) Safevi - Avusturya
D) Venedik - Lehistan
E) Rusya - Safevi

5. XVII. yüzyılda yaşanan Osmanlı-Avusturya savaşları, yeni harp teknolojisini kullanan Avusturya askeri karşısında eski usul ile savaşan Tımarlı Sipahilerin yetersizliğini ortaya koymuştur.

Bu durum karşısında Osmanlı Devleti'nin;

- I. Yeniçeri Ocağının asker sayısını artırma,
II. Anadolu'da silah kullanabilen sekbanları savaş zamanları orduya çağırma,
III. Avrupa'dan askerî uzmanlar getirme

tedbirlerinden hangilerini aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

6. Osmanlı Devleti, Avusturya ile 1596-1606 yılları arasında yaptığı savaşlardan sonra imzaladığı Zıttorok Antlaşması'nda Avusturya'ya önceki dönemlerinde olduğu gibi ağır yaptırımlar uygulamamıştır.

Bu durum Avrupalı devletlerde Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdaki düşüncelerden hangisinin ortaya çıkmasına neden olmuştur?

- A) Bir cihan imparatorluğu olduğu
B) Diplomatik gücünün zayıfladığı
C) Gaza ve cihat politikasından vazgeçtiği
D) Ekonomisinin zayıfladığı
E) Toprak bütünlüğünü koruyamadığı

7. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasındaki savaşı bitiren Zıtvectorok Antlaşması'nda (1606),
- Avusturya kralı Osmanlı padişahına denk sayılacak.
  - Avusturya'nın ödediği yıllık vergi kaldırılacak.
  - Eğri, Kanije ve Estergon kaleleri Osmanlıda kalacak.

maddeleri yer almıştır.

Buna göre Zıtvectorok Antlaşması'nın (1606) Avusturya Devleti'ne sağladığı faydalar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Ekonomik giderlerinin azalması
- B) Avrupa'da saygınlığının artması
- C) Siyasi anlamda Osmanlı Devleti'ne denk olması
- D) Osmanlı Devleti'nden kapitülasyon hakkı alması
- E) Osmanlı Devleti ile olan savaşın sona ermesi

8. Osmanlı-Safevi mücadelelerinin yaşanmasında;
- iki ülke arasında mezhep ayrılıklarının yaşanması,
  - Safevilerin Osmanlı'nın İpek Yolu ticaretine zarar vermesi,
  - iki ülke arasında sınır güvenliğinin sağlanamaması,
  - Safevilerin Osmanlı Devleti'ne karşı ittifaklar kurması

etkili olmuştur.

Doğa Öğretmen yukarıdaki bilgileri öğrencilerine verdikten sonra Osmanlı ile Safeviler arasında hangi alanlarda sorunlar yaşandığını sormuştur.

Doğa Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisinin verdiği cevap doğru olarak kabul edilemez?

- A) Nurçe: Siyasi
- B) Pelin: Dinî
- C) Ayfer: Ekonomi
- D) Aytuğ: Egemenlik
- E) Orkun: Eğitim

9. Esin Öğretmen, öğrencilerine "Osmanlı Devleti doğuda en geniş sınırlara hangi antlaşma ile ulaşmıştır?" sorusunu yöneltmiştir.

Buna göre Esin Öğretmen'in sorusuna öğrencilerin verdiği aşağıdaki cevaplardan hangisi doğrudur?

- A) Ferhat Paşa
- B) Nasuh Paşa
- C) Amasya
- D) Serav
- E) Kasr-ı Şirin

10. Osmanlı Devleti çok geniş sınırlara sahip olduğu için stratejik rakipleri de artmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin doğu, batı ve kuzeydeki stratejik rakipleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	Doğu	Batı	Kuzey
A)	Safeviler	Rusya	Avusturya
B)	Rusya	Safeviler	Avusturya
C)	Safeviler	Avusturya	Rusya
D)	Rusya	Avusturya	Safeviler
E)	Avusturya	Rusya	Safeviler

1. Osmanlı Devleti ile Safeviler arasında 1612'de yapılan Nasuh Paşa Antlaşması ile Safevilerin ödemesi gereken 200 deve yükü ipek vergisi 1618 yılında imzalanan Serav Antlaşması ile 100 deve yüküne düşürülmüştür.

Bu bilgilere bakılarak Osmanlı Devleti'nin Safeviler ile olan ilişkileri hakkında;

- I. yaptırım gücünün zayıfladığı,
- II. mezhep sorunlarının çözüldüğü,
- III. ekonomik kazanımlarını koruyamadığı

Yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Safeviler, Osmanlı Devleti'nin içte Celali İsyanları, dışta da Habsburglarla yaşadığı mücadeleleri fırsat bilerek Osmanlı topraklarına saldırmıştır.

Bu duruma bakılarak Safeviler hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Osmanlının iç işlerine karıştığı
- B) Osmanlının zor durumundan faydalandığı
- C) İslam birliğine destek verdiği
- D) Diplomatik ilişkileri önemsediği
- E) Gaza ve cihat düşüncesi ile hareket ettiği

3. Lehistan Seferi'ndeki disiplinsiz ve isteksiz tavırlarından dolayı Yeniçeri Ocağını kaldırmayı düşünen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Osman   B) II. Selim   C) I. Ahmet
D) IV. Murat   E) IV. Mehmet

4. Osmanlı Devleti ile Safeviler arasında 1578 yılından 1639 yılına kadar 61 yıl süren savaşlar Kasrı Şirin Antlaşması ile son bulmuş ve ticari yasaklar kaldırılmıştır.

Bu gelişme Osmanlı-Safevi ilişkilerinde;

- I. diplomasi,
- II. ekonomi,
- III. din

alanlarının hangilerinde olumlu gelişmelerin yaşanmasına ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

5. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında diplomatik ilişkilerin başlamasına ortam hazırlayan ilk antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul   B) Bahçesaray
C) Karlofça   D) Vasvar
E) Hotin

6. Osmanlı Devleti'nin Girit'i kuşatması üzerine Venedik, Boğazlar çevresini ablukaya alarak İstanbul'da büyük bir kıtlığa sebep olmuştur.

Buna göre Venedik, Osmanlı Devleti'nin askerî gücüne karşı Osmanlıyı aşağıdaki alanların hangisinde zor durumda bırakmak istemiştir?

- A) Ekonomi   B) Diplomasi   C) Kültürel
D) Dinî   E) Bilimsel

7. IV. Murat'ın Revan ve Bağdat seferleri sonrası Safevilerle uzun süreli bir barış ortamını sağladığı ve bugünkü Türkiye-İran sınırını antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Serav   B) Kasr-ı Şirin
C) Bucaş   D) Ferhat Paşa
E) Bahçesaray

8. Osmanlı Devleti, XVII. yüzyılda birden çok stratejik rakibiyle mücadele etmede zorluklar yaşamıştır.

Bu duruma;

- I. Osmanlı sınırlarının çok geniş olması,
II. ekonomik sorunlar yaşaması,
III. Anadolu'da Celali İsyanlarının çıkması

gelişmelerinden hangilerinin neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti, İran ile yaptığı Kasr-ı Şirin Antlaşması ile 61 yıldır belli aralıklarla devam eden savaşı sonlandırarak Osmanlı-İran ilişkilerinde uzun süren bir barış dönemi başlatmıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'ne sağladığı faydalar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Halifeliğin Osmanlı padişahlarına geçmesi
B) İpek Yolu ticaretindeki İran engelini azalması
C) Doğu sınır bölgelerinde savaştan kaynaklı sorunların azalması
D) İslahatlar için zaman kazanılması
E) Batıdaki stratejik rakiplerle olan mücadelelerin rahatlaması

10. Venedik'in kontrolünde bulunan Girit'teki korsanların Osmanlı'nın ticaret ve hac gemilerine zarar vermesi üzerine 1645 yılında Girit kuşatılmıştır.

Buna göre Osmanlı'nın Girit'i almak istemesinde;

- I. Osmanlı için stratejik öneme sahip olması,
II. Haçlı İttifakı'nı önleme düşüncesi,
III. Akdeniz'in güvenliğinin sağlanması

gerekçelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

11. Osmanlı Devleti'nin Safevi Devleti ile 1590'da yaptığı Ferhat Paşa Antlaşması'na İran'daki Sünnilere baskı yapılmaması yönünde madde konulmuştur.

Bu madde, iki ülke arasında aşağıdaki alanların hangisinde yaşanan soruna çözüm bulmaya yöneliktir?

- A) Siyasi   B) Ekonomik   C) Dinî
D) Sınır   E) Askerî

1. Osmanlı Devleti, XVII. yüzyılda Anadolu'da Celali İsyanları, doğuda Safevi Devleti ile sorunlar yaşarken Avrupalı devletler bu durumdan yararlanamamıştır.

Avrupalı devletlerin Osmanlıda yaşanan bu zafiyetten yararlanamamasına;

- I. Otuz Yıl Savaşlarının yaşanması,
II. mezhep sorunlarının görülmesi,
III. Papanın birleştirici gücünün zayıflaması

gelişmelerinden hangilerinin neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti'nin batıda en geniş sınırlara ulaşmasını sağlayan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul   B) Bucaş   C) Vasvar
D) Karlofça   E) Hotin

3. Osmanlı Devleti'nin Rusya'yı stratejik bir tehdit olarak görmesinde Rusya'nın;

- I. sıcak denizlere inmek,
II. Ortodoksları himaye etmek,
III. Kırım'ı ele geçirmek

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

4. II. Osman, Yeniçeri Ocağını disiplinsiz davranışlarından dolayı kaldırmak istedi. Ancak yeniçeriler isyan ederek II. Osman'ı Yedikule Zindanları'na götürerek öldürdü.

Bu bilgilere bakarak Osmanlı Devleti'yle ilgili;

- I. merkezî otoritenin bozulduğu,
II. egemenlik anlayışının değiştiği,
III. orduda bozulmaların yaşandığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

5.

XVII. yüzyılda Osmanlı ve Avrupa siyasi sınırlarını gösteren bu haritaya bakılarak Osmanlı Devleti hakkında aşağıdakilerden söylenebilir?

- A) Birden çok stratejik rakibinin olduğu
B) En uzun savaşlarını Rusya ile yaptığı
C) Topraklarını idare etmekte zorlandığı
D) Fetih politikalarından vazgeçtiği
E) Deniz ticaretinde gerilediği

6. Osmanlı Devleti'nin egemenlik mücadelesi yaşadığı doğu, batı ve kuzey sınırları birbirine ve başkente çok uzak mesafelerde yer almıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki gelişmelerin hangisinde sorunlar yaşanmasına neden olduğu söylenemez?

- A) Ordunun sefer masraflarının karşılanmasında
B) Sınır güvenliğinin sağlanmasında
C) Merkezî otoritenin korunmasında
D) Şehzadelerin sancağa gönderilmesinde
E) Savunma giderlerinin karşılanmasında

7. Osmanlı Devleti'nin, Akdeniz'deki adaları fet ederek gücünü artırması öncelikli olarak aşağıdaki devletlerden hangisinin çıkarlarına zarar vermiştir?

- A) Rusya   B) Safevi   C) Venedik
D) Lehistan   E) Almanya

8. Osmanlı Devleti'nin 24 yıl süren Girit kuşatması sırasında, 70 kadar gemi (kadırğa, kalyon, tersane gemisi) Venediklilerin eline geçmiş; 15 tersane gemisi, 2 mavna, 20 kadar burton (İngiliz kalyonu) yakılmış; bin kadar top, tüfek, cephane ve çektiri gemilerdeki 8 bin kadar kürekçi Venediklilere esir düşmüştür.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) Kuşatmanın uzamasına
B) Padişah değişikliğine
C) Akdeniz üstünlüğünün kaybedilmesine
D) Osmanlıya karşı ittifak kurulmasına
E) Halkın isyan etmesine

9. Osmanlı Devleti, Celali İsyanları sırasında hem Avusturya hem de İran ile uzun süreli savaş hâlindeydi. Bu yüzden birçok askerinin cephede olması ülke içinde yönetimin ve güvenliğin aksamasına neden oldu.

Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu bu durum hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Savaşların iç sorunlara neden olduğu
B) Merkezî otoritesinin sarsılmaya başladığı
C) Birden çok stratejik rakiple mücadele edildiği
D) Askerî alanda ıslahatların yapıldığı
E) Toplumsal sorunlarla uğraşmak zorunda kaldığı

10. Samet Öğretmen, Osmanlı Devleti'nin stratejik rakiplerinin yazılı olduğu kâğıtları öğrencilerine dağıtmıştır. Sonrasında;

- Avrupa'da Habsburg monarşisini egemen kılmak,
  - Osmanlı Devleti'ni Avrupa'dan kovmak
- amaçlarını benimseyen stratejik rakibin yazılı olduğu kâğıdı elinde tutan öğrencisinin ayağa kalkmasını istemiştir.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisinin ayağa kalkması gerekmektedir?

- A) Ahmet: Avusturya
B) Misliha: Safevi
C) Bayram: Rusya
D) Muhammet: Lehistan
E) Kevser: Fransa

1. Osmanlı ile Avusturya arasında 1664'te Vasvar Antlaşması ile sağlanan barış ortamı Katolik Avusturya'nın Protestan Macarları mezhep değiştirmeye zorlaması ile bozulmuştur.

Bu bilgilere bakarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlının mezhep ayrılıklarını desteklediği
B) Osmanlının cihat anlayışı ile hareket ettiği
C) İki ülke arasında kalıcı barışın sağlanamadığı
D) Osmanlının Katolikleri kendisine rakip gördüğü
E) Avrupa'da mezhep sorununun yaşandığı

2. Osmanlı Devleti'nin 1683'te Viyana'yı kuşatması üzerine Osmanlıya karşı kurulan ittifakta aşağıdaki devletlerden hangisi yer almamıştır?

- A) Lehistan B) Fransa C) Avusturya
D) Rusya E) Venedik

3. Osmanlı Devleti'nin II. Viyana Kuşatması'nda başarısız olmasında coğrafi, askerî ve siyasi nedenler etkili olmuştur.

Buna göre Viyana Kuşatması'nın başarısız olmasında etkili olan;

- I. Viyana'nın korunaklı bir bölgede bulunması,
II. Kırım Hanı'nın ihanet etmesi,
III. Viyana'nın Osmanlının başkentine uzak olması

nedenlerinden hangilerinin coğrafi şartlardan kaynaklandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. Merzifonlu Kara Mustafa Paşa tarafından Kırım Hanlığı'na, II. Viyana Kuşatması sırasında aşağıdaki devletlerden hangisinin Avusturya'ya yardım etmesini önleme görevi verilmiştir?

- A) Venedik B) İspanya C) Lehistan
D) Malta E) Fransa

5. Osmanlı Devleti'nin II. Viyana Kuşatması, planlandığı gibi gitmemiş; kuşatma uzamıştır.

Bu durum;

- I. ordu disiplininin bozulması,
II. lojistik sorunlar yaşaması,
III. Avusturya'ya yardım gelmesi

gelişmelerinden hangilerine neden olmuştur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Avrupalı devletler Osmanlı ordusunun II. Viyana Kuşatması'nda başarısız olması üzerine papa öncülüğünde Osmanlı Devleti'ne karşı ittifak oluşturmuşlardır.

Osmanlıya karşı kurulan bu birlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Protestan İttifakı
B) Kutsal İttifak
C) Avrupa Birliği
D) İttifak Devletleri
E) Üçlü İtilaf

1. XII. yüzyıldan itibaren İngiltere ve Fransa, Roma hukukuna dayanan bir yönetim mekanizması geliştirmiş ve papalıktan bağımsız hareket etmeye başlamıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

- A) Devlet yönetiminde laikliğin gelişmesine
B) Kilise ve krallar arasında mücadelenin yaşanmasına
C) Kilisenin siyasi alandaki yaptırımlarının azalmasına
D) Millî ve merkezî monarşilerin kurulmasına
E) Haçlı İttifakı'nın güçlenmesine

2. Otuz Yıl Savaşlarından toprak ve siyasi güç kazanarak çıkan ve Avrupa siyasetinin belirleyicisi olan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Almanya B) Fransa C) İngiltere
D) İspanya E) Hollanda

3. Katolik Kilisesi'nin halkı sömürmesine karşı gelen Martin Luther tarafından yayımlanan 95 maddelik bildiri sonrası Avrupa'da birçok mezhep ortaya çıkmıştır.

Buna göre Hristiyanlar arasında görülen;

- I. Kalvin,
II. Ortodoks,
III. Protestan,
IV. Anglikan

mezheplerinden hangilerinin Martin Luther'in başlattığı reform sonrası ortaya çıktığı söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) I, II ve IV
D) I, III ve IV E) II, III ve IV

4. Almanya'daki prenslere aşağıdaki antlaşmaların hangisiyle birlikte mezhep seçme özgürlüğü tanınmıştır?

- A) Ogsburg B) Westphalia
C) Versay D) Karlofça
E) Bucaş

5. Habsburg Hanedanı'nın ve Katolik papanın tek kral, tek din ve tek hukuk anlayışlarının başarısız olmasında;

- I. Katolik Kilisesi'ne karşı Reform Hareketi'nin başlaması,
II. İngiltere ve Fransa'nın millî monarşilerini kurması,
III. Otuz Yıl Savaşları sonrası modern devlet hukukunun doğması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Fransa'da binlerce Kalvenist 1572'de kıyıma uğradığı sırada Osmanlı Devleti, Fransa'ya verilen kapitülasyonları kaldıracağını bildirerek olayları protesto etmiştir.

Osmanlı Devleti'nin izlediği bu politikaya bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Avrupa'da ortaya çıkan Reform Hareketi'ne destek verdiği
B) Ekonomik unsurları diplomasi aracı olarak kullandığı
C) Fransa Devleti'nde yaşanan iç gelişmelere müdahale ettiği
D) Avrupa'da mezhebinden dolayı ezilen halkın yanında olduğu
E) Reform Hareketlerinin ülkesine sıçramasından endişe duyduğu

7. Aşağıdaki devletlerden hangisinin Otuz Yıl Savaşlarında oluşturulan Protestan Birliği'nde yer aldığı söylenemez?

- A) Avusturya   B) İsveç
C) Norveç   D) Danimarka
E) Hollanda

8. Otuz Yıl Savaşları sırasında Katolik ve Protestan birlikleri oluşturulmuştur. Ancak Fransa Katolik olmasına rağmen Almanya'nın güçlenmesinden endişe duyduğu için Protestan Birliği'nde yer almıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinin kanıtı olduğu söylenebilir?

- A) Devletler arası ilişkilerde çıkarların ön plana çıktığının
B) Teokratik devlet anlayışının güçlendiğinin
C) Papanın siyasi ve askerî nüfuzunun arttığının
D) Avrupa'da Haçlı İttifakı kurulduğunun
E) Otuz Yıl Savaşlarının sadece bir din savaşı olduğunun

9. Otuz Yıl Savaşları sonrası Westphalia Antlaşması ile Habsburg İmparatorluğu'ndan ayrılarak bağımsızlığını kazanan devletler olmuştur.

Bunlar arasında;

- I. Hollanda,
II. Portekiz,
III. İsviçre

devletlerinden hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

10. Otuz Yıl Savaşları aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin imzalanmasıyla son bulmuştur?

- A) Ogsburg   B) Versay   C) Westphalia
D) Zitvatorok   E) Uşi

11. Politik çoğulculuk: Bir bölgede yönetimin ve politikaların birden çok devletin çıkarları doğrultusunda şekillenmesidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin Avrupa'da politik çoğulculuğa ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Habsburg Hanedanı'nın Batı Avrupa'yı içine alan Kutsal Roma Germen İmparatorluğu kurmak istemesi
B) Orta Çağ boyunca Avrupa'nın tüm askerî ve siyasi kararlarının papa tarafından belirlenmesi
C) Avrupa'da İngiltere, Fransa, Hollanda gibi millî monarşilerin güçlenmesi
D) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'nın doğusunu tek başına idare etmesi
E) İspanya, Avusturya ve Almanya'nın tek bir hanedan tarafından yönetilmesi

12. Westphalia Antlaşması ile papanın devletler üzerindeki etkisinin azaldığı görülmüştür.

Bu durum aşağıdaki yönetim anlayışlarından hangisinin ön plana çıkmasına ortam hazırlamıştır?

- A) Meşrutiyet   B) Seküler   C) Teokrasi
D) Monarşi   E) Otokrasi

1. Aşağıdakilerden hangisi Otuz Yıl Savaşları sonrası imzalanan Westphalia Antlaşması'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Modern devlet hukukunun doğması
- B) Kilisenin devletler üzerindeki etkisinin azalması
- C) Din ve mezhep özgürlüğünün sağlanması
- D) Çoklu diplomasinin ortaya çıkması
- E) Teokratik yönetimlerin güçlenmesi

2. "Bundan sonra Avrupa, kendi yasalarına göre hareket eden, kendi siyasal ve ekonomik çıkarlarını izleyen, serbestlik içinde ittifaklar kuran ve bozan, savaş ile barış arasında, güç dengesi kurallarına göre durum değiştiren, elçi gönderip kabul eden bağımsız ve özgür devletlerden oluşacaktır. Devletlerin üzerinde, onların ilişkilerini düzenleyen herhangi bir üstün otorite yoktur. Çıkar çatışmaları güç kullanarak çözümlenmektedir."

Westphalia Barışı'nda yer alan bu metnin, devletler arası ilişkilerde aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

- A) Çıkarın ön plan çıkmasına
- B) Diplomatik faaliyetlerin belirleyici olmasına
- C) Egemenlik mücadelelerinin son bulmasına
- D) Devletlerin bağımsızlığı ilkesinin benimsenmesine
- E) Papanın siyasetteki belirleyici özelliğinin reddedilmesine

3. Osmanlı Devleti, Avrupa'da yaşanan Otuz Yıl Savaşlarını fırsata çevirecek politikalar üretememiştir.

Bu duruma;

- I. Anadolu'da Celali İsyanlarının çıkması,
- II. doğuda Safevi Devleti ile mücadelelerin yaşanması,
- III. yeniçerilerin sayısının artırılması

gelişmelerinden hangilerinin neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

4. Westphalia Antlaşması ile ortaya çıkan modern devlet hukukunda devletin aşağıdaki alanların hangisinde belirleyici tek otorite olmasının amaçlandığı söylenemez?

- A) Siyaset
- B) Toplum
- C) Ordu
- D) Eğitim
- E) Din

5. Westphalia Antlaşması ile ortaya çıkan modern devlet hukuku merkezî devlet anlayışını güçlendirmiştir.

Buna göre modern devlet hukukunun, Avrupa'da etkili olan;

- I. feodalite,
- II. teokrazi,
- III. monarşi

yönetim biçimlerinden hangilerinin güç kaybetmesine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. Otuz Yıl Savaşları sonrası Almanya topraklarında yaşayan halk büyük kıtlık yaşamış ve halkın toplumsal düzeni bozulmuştur.

Bu bilgilerde Otuz Yıl Savaşlarının aşağıdaki alanların hangisinde ortaya çıkardığı sonuçlara değinilmiştir?

- A) Siyasi
- B) Sosyal
- C) Dinî
- D) Askerî
- E) Eğitim

7. Aşağıdaki Avrupalı devletlerden hangisi Otuz Yıl Savaşları sonrasında İspanya karşısındaki konumunu güçlendirmiştir?

- A) İngiltere   B) Fransa   C) Almanya
D) Hollanda   E) İsveç

8. Westphalia Barışı, Otuz Yıl Savaşlarına katılan devletler arasında karşılıklı yürütülen ikili konferanslar sonrası ortaya çıkmıştır.

Bu durum devletler arası ilişkilerde;

- I. din,
II. diplomasi,
III. elçi

unsurlarından hangilerinin önemini artırmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

9. Otuz Yıl Savaşları sonrası düzeni sağlamak için toplanan konferans, Avrupa'nın ilk büyük konferansı kabul edilir. Daha önceki uluslararası konferanslar dinî nitelikteyken Westphalia Barışı'na katılan devletler savaş ve iktidar sorunlarını dinin etkisinde kalmadan tartışmıştır.

Buna göre Avrupalı devletlerin uluslararası diplomaside aşağıdakilerden hangisini benimsediği söylenebilir?

- A) Seküler anlayışı
B) Skolastik düşünceyi
C) Ulusal egemenliği
D) Feodal düzeni
E) Milliyetçi fikirleri

10. Avrupa'da modern devlet anlayışının gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Westphalia Barış Antlaşması'nın
B) Ateşli silahların gelişmesinin
C) Coğrafi Keşiflerin yapılmasının
D) Teokratik yönetimlerin kurulmasının
E) Matbaanın kullanım alanının yaygınlaşmasının

11. Westphalia Antlaşması Avrupa'da dinî ve siyasi gelişmelere ortam hazırlamıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Westphalia Antlaşması'nın ortaya çıkardığı dinî sonuçlardan biridir?

- A) Prusya Devleti'nin temellerinin atılması
B) Hollanda ve Danimarka'nın bağımsız olması
C) Protestanlık mezhebinin, Katolik mezhebine denk sayılması
D) Fransa'nın Avrupa'nın en güçlü devleti hâline gelmesi
E) Habsburg Hanedanlığı'nın gücünü kaybederek parçalanması

1. Avrupa'da aşağıdaki devletlerden hangisi denizcilik alanında gelişme gösterip Coğrafi Keşiflere katılmamıştır?

- A) İngiltere B) İspanya C) Avusturya
D) Fransa E) Portekiz

2. İngiltere ve Hollanda'nın Doğu Hindistan adında şirketler kurarak tüccarlara destek vermesinde;

- I. sömürgecilik faaliyetlerini organize etmek,
II. ticaret yollarındaki etkinliklerini artırmak,
III. tüccar sınıfının yönetime katılmasını sağlamak
amaçlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. Sömürgecilik, bir devletin kendi sınırları dışında kalan, genelde deniz aşırı toprakları askerî müdahale başta olmak üzere çeşitli yollarla ele geçirmesi ve orada hâkimiyet kurup yerli toplumlar üzerinde siyasi, iktisadi ve kültürel alanlarda üstünlük sağlayarak bunların her türlü imkânlarını kendi menfaati için yağmalamasıdır.

Buna göre sömürülen milletlerde zamanla aşağıdakilerden hangisinin görülmesi beklenebilir?

- A) Fakirleşme
B) Asimile olma
C) Bağımsızlığını kaybetme
D) Yer altı kaynaklarında azalma
E) Devletleşme süreçlerini tamamlama

4. İngiltere, Fransa, Hollanda, Portekiz ve İspanya devletlerinin sömürgecilik alanlarında öncülük olmalarında aşağıdaki alanların hangisinde gelişmiş olmaları etkili olmuştur?

- A) Bilim ve sanat
B) Gemicilik ve donanma
C) Demokrasi
D) Tarımsal üretim
E) Monarşi

5. Aşağıdakilerden hangisi Coğrafi Keşifler ve sömürgecilik faaliyetlerinin Avrupa'da neden olduğu gelişmelerden biri değildir?

- A) Sömürgecilik rekabetinin artması
B) Protestanlar ile Katolikler arasında Otuz Yıl Savaşlarının yaşanması
C) Tüketim ürünlerindeki çeşitliliğin artması
D) Tarıma dayalı ekonomiden değerli madene ve ticarete dayalı ekonomiye geçilmesi
E) Avrupa kültürünün ve Hristiyanlığın dünyaya yayılması

6. Hollanda ve İngiltere XVII. yüzyılda sömürgeleriyle olan ticaretlerini, ticaret gemileri yerine savaş gemileriyle yapmaya başlamıştır.

Bu değişime;

- I. ticaretlerinin güvenliğini sağlama,
II. kültürel faaliyetlerini koruma,
III. sömürge rekabetinde güçlü olma

amaçlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. Osmanlı gemiciliğinde kuruluştan XVII. yüzyılın sonlarına kadar kürek gücüyle hareket eden kadirga türü gemiler, XVII. yüzyılın sonlarından XIX. yüzyıla kadar yelken gücüyle hareket eden kalyon türü gemiler, XIX. yüzyıla birlikte buhar gücüyle hareket eden gemiler dönemi yaşanmıştır.

Bu bilgilere bakılarak Osmanlı denizciliği hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İnsan gücü kullanımı zamanla azalmıştır.
B) Akdeniz'i Türk gölü hâline getirmiştir.
C) Dünyanın en gelişmiş donanmasını kurmuştur.
D) Coğrafi Keşiflere katılmak amacıyla geliştirilmiştir.
E) Hint deniz ticaretini kontrol altına almıştır.

8. Osmanlı Devleti XVI. yüzyılda Fas ve Atlas Okyanusu'na kadar ulaşmasına rağmen Coğrafi Keşiflere katılmak ve okyanusa açılmak gibi bir amaç gütmemiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin Coğrafi Keşiflere katılmamasında;

- I. gemilerinin okyanusa dayanıklı olmaması,
II. Osmanlı denizcilerinin okyanus tecrübesinin olmaması,
III. doğuda ve batıda uzun süren savaşlar yapması

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

9. Avrupalı denizcilerin Osmanlı Devleti'ne üstünlük sağlamalarında;

- I. kalyon,
II. kadirga,
III. karavela

gemi türlerinden hangilerini kullanması etkili olmuştur?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti'nin önemli layiha yazarlarından olan Kâtip Çelebi, kalyon yapmanın maharet gerektirmediğini daha önce bu gemilerin nakil amaçlı kullanıldığını açıklamış ve önemli olanın bu gemileri kullanacak denizcilerin yetiştirilmesi olduğunu belirtmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin kadirgadan kalyon türündeki gemilere geçiş yaptığında aşağıdaki sorunlardan hangisiyle karşılaşması beklenir?

- A) Kalyon yapımında kullanılan malzemelerin tedarik edilmesi
B) Gemileri yapacak tersane ve ustaların olmaması
C) Bu gemileri kullanacak kalifiye denizcilerin yetiştirilmesi
D) Gemileri yapacak maddi kaynakların bulunmaması
E) Kalyon türü gemilere geçilmesine karşı çıkan devlet adamlarının ikna edilmesi

11. Coğrafi Keşifler, Akdeniz limanlarının önemini azaltarak okyanus limanlarının önemini artırmıştır.

Bu durum;

- I. Osmanlı,
II. Venedik,
III. İspanya

devletlerinden hangilerinin ekonomik çıkarlarını zedelemiştir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

1. Osmanlı Devleti, Venedik'le yapılan deniz savaşlarında, pek çok kalyon kaybetmesine rağmen her yıl yenilerini inşa etmeye devam etmiştir.

Bu duruma bakılarak Osmanlı Devleti hakkında;

- I. kalyon kullanımında ısrarcı olduğu,
II. donanma masraflarının arttığı,
III. Venediklilerle rekabet hâlinde olduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Rusya'nın 1700 İstanbul Antlaşması ile Azak Kalesi'ni alması Osmanlı Devleti'nin, aşağıdaki bölgelerin hangisindeki nüfuzunu sarsmıştır?

- A) Karadeniz   B) Balkanlar
C) Akdeniz   D) Orta Avrupa
E) Kuzey Afrika

3. Osmanlı Devleti'nin denizlerdeki gücünü kaybetmesinin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Ticaret gelirlerinin azalmasına
B) Donanmalarının baskınlarla yakılmasına
C) Kara sularını koruyamamasına
D) Toprak kayıpları yaşanmasına
E) Okyanus ticaretine yönelmesine

4. Osmanlı Devleti, Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde yaptığı fetihlerle Karadeniz'i bir iç denize dönüştürmüş ve diğer gemilerin geçişine müsaade etmemiştir.

Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde sağlanan Karadeniz'in kapallılığı ilkesi aşağıdaki anlaşmaların hangisiyle kime kaybedilmiştir?

- A) Küçük Kaynarca Antlaşması ile Rusya'ya
B) Belgrad Antlaşması ile Avusturya'ya
C) Prut Antlaşması ile Rusya'ya
D) Kasr-ı Şirin Antlaşması ile İran'a
E) Kale-i Sultani Antlaşması ile İngiltere'ye

5. Mehmet Öğretmen, öğrencilerine XVIII. yüzyıldan sonra İngiltere için "Üzerinde güneş batmayan ülke." tabirinin kullanılmasının nedenini sormuştur.

Buna göre öğrencilerin verdiği aşağıdaki cevaplardan hangisi Mehmet Öğretmen'in sorusunun doğru karşılığı olarak kabul edilebilir?

- A) İlayda: Denizcilik alanında gelişmiş olması
B) Berkay: Ada ülkesi olması
C) Toprak: Dünyanın her yerinde sömürgelerinin olması
D) Rabia: Avrupa'nın batısında bulunması
E) Tuna: Monarşi ile yönetilmesi

6. Osmanlı donanmasını 1770 yılında Çeşme Basını ile yakan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere   B) Fransa   C) İtalya
D) Rusya   E) İspanya

7. Sultan III. Mustafa Dönemi'nde çağdaş bilgilerle donatılmış deniz subayı yetiştirilmesi amacıyla Fransız asıllı Baron de Tott (Baron dö Tot) Osmanlı hizmetine alınmıştır.

Bu bilgilere bakılarak Osmanlı Devleti hakkında;

- I. donanmasının Avrupa'nın gerisinde kaldığı,
- II. Batılı tarzda ıslahatlar yaptığı,
- III. Fransa'ya kapitülasyonlar verdiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

8. Avrupa'da denizcilik alanında yaşanan gelişmeler sayesinde Coğrafi Keşifler yapılmış, yeni ticaret yolları bulunmuştur.

Bu durum Osmanlı Devleti'nde öncelikli olarak aşağıdaki alanların hangisinde sorunlar yaşamasına neden olmuştur?

- A) Askerî   B) Yönetim   C) Ekonomi
D) Eğitim   E) Toplum

9. Osmanlı Devleti'nin Avrupalı denizcilere Akdeniz'de üstünlük kurmasında Garp Ocaklarının katkısı çok fazla olmuştur. Garp Ocakları olarak tabir edilen yerler arasında Tunus, Cezayir ve ---- vardır.

Bu parçadaki bilgiler doğrultusunda boş bırakılan yere aşağıdaki bölgelerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Mısır   B) Kıbrıs   C) Trablusgarp
D) Mora   E) Girit

10. Rusya sıcak denizlere inme hayali doğrultusunda Osmanlı Devleti'nin Karadeniz'deki hâkimiyetini zedeleyen girişimlerde bulunmuştur.

Bu girişimler arasında;

- I. Azak Kalesi'ni alması,
- II. Kırım'ın bağımsız olmasını sağlaması,
- III. Karadeniz'de donanma bulundurması

gelişmelerinden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

- 11.

Tarih	Dışarıdan Alınıp Onarılan Kalyon Sayısı	Üretilen Kalyon Sayısı
1702	25	3
1703	28	-
1704	28	3

Osmanlı Devleti'nin kalyon ihtiyacını karşılamasıyla ilgili verilen bu tabloya bakılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Üretimin ihtiyacı karşılamadığı
- B) Donanmanın güçlendirilmeye çalışıldığı
- C) Hazineden donanma için harcama yapıldığı
- D) Kalyonların Fransa'dan ithal edildiği
- E) 1703 yılında kalyon üretiminin yapılmadığı

1. İsveç Kralı XII. Şarlı, 1709 yılında Poltova'da Rus Çarı I. Petro'ya yenilerek Osmanlı Devleti'ne sığınmıştır.

Bu gelişme üzerine Osmanlı Devleti ile Rusya arasında aşağıdaki savaşlardan hangisi yaşanmıştır?

- A) Çehrin
B) Kutsal İttifak
C) Prut
D) Petervaradin
E) Haçova

2. Osmanlı Devleti, III. Ahmet Dönemi'nde dış politikada barışçıl bir siyaset izlemek istemiş ise de Rusya'nın faaliyetlerinden dolayı Osmanlı-Rus savaşları yaşanmıştır.

Buna göre Rusya'nın;

- I. İstanbul Antlaşması'na aykırı olarak Azak Kalesi'ne askerî yığınak yapması,
II. Rus askerlerinin Osmanlı sınırlarını ihlal etmesi,
III. Balkanlar'da yaşayan Ortodoks azınlıklarını Osmanlıya karşı isyana teşvik etmesi

faaliyetlerinden hangilerinin Osmanlı-Rus savaşlarına neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

3. Baltacı Mehmet Paşa, Prut bölgesinde Rus ordusunu imha edecek konumda iken;
- Yeniçerilere güvenmemesi,
  - Kırımlıların sadakatine güvenmemesi,
  - Rus ordusuna yardım gelebileceği endişesi gibi nedenlerle Rusya'nın barış teklifini kabul etmiştir.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Savaş, Osmanlının üstünlüğü ile sona ermiştir.
B) Ruslar, Avrupalı devletlerden yardım almıştır.
C) Osmanlının asker sayısı yetersiz kalmıştır.
D) Savaş, Osmanlının saldırısı ile başlamıştır.
E) Osmanlı diplomatik alanda başarısız olmuştur.

4. Osmanlı Devleti'nin, aşağıdaki antlaşmaların hangisi ile Karlofça Antlaşması'nda kaybettiği toprakları geri alabileceği umudu artmıştır?

- A) Belgrad
B) Prut
C) Pasarofça
D) Küçük Kaynarca
E) Yaş

5. Mora halkı Venedik'in uyguladığı Katolik baskısı nedeniyle Osmanlı Devleti'nden yardım istedi. Aynı zamanda Venedik himayesinde bulunan korsanlar, Doğu Akdeniz'de ticaret ve hac gemilerine baskınlar yapıyordu. Osmanlı Devleti bu gelişmeleri Karlofça Antlaşması'nın ihlali olduğu gerekçeyle 1714 yılında Venedik'e savaş ilan etti.

Buna göre Osmanlının Venedik'e savaş açmasında;

- I. dinî,
II. siyasi,
III. ekonomik

nedenlerden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nin Venedik karşısında Mora'da gösterdiği başarılar üzerine Avusturya, Venedik ile ittifak yaparak Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmiştir.

Buna göre Avusturya'nın Osmanlı Devleti'ne savaş açmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) Karlofça Antlaşması ile Osmanlıya karşı elde ettiği üstünlüğü korumak istemesi
B) Osmanlının Mora'daki Ortodoksları korumak istemesi
C) Venedik'ten sonra Osmanlının kendisine saldıracağını düşünmesi
D) Avusturya'nın Karlofça Antlaşması'nın garantör devleti olması
E) Osmanlının tekrardan güçlenmesinden endişe duyması

7. Osmanlı Devleti ile Avusturya-Venedik İttifakı arasında 1715-1718 yıllarında yaşanan savaşın bitmesini sağlayan Pasarofça Antlaşması'nın imzalanmasına aşağıdaki hangi iki devlet arabuluculuk yapmıştır?

- A) İngiltere - Hollanda
- B) Fransa - İngiltere
- C) İspanya - Portekiz
- D) Hollanda - İspanya
- E) Fransa - Portekiz

8. Osmanlı Devleti, Pasarofça Antlaşması sonrası Karlofça ile kaybettiği yerleri geri alma umutlarını kaybetti ve Avrupa'da mevcut topraklarını korumaya yönelik savunma esaslı bir siyaset izlemeye başladı.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin;

- I. sınırların korunması,
- II. diplomatik ilişkilerin geliştirilmesi,
- III. barış siyasetinin izlenmesi

politikalarından hangilerine önem vermesi beklenir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti'nin Karlofça ve Pasarofça antlaşmaları ile kaybettiği topraklarda yaşayan Müslümanlar yeni egemen güçler tarafından Balkanlar'a ve Anadolu'ya göçe zorlanmıştır.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Toprak kayıpları nüfus hareketlerine neden olmuştur.
- B) Kaybedilen topraklarda yaşayan Müslümanlara baskı uygulanmıştır.
- C) Osmanlı toplumundaki Müslüman nüfus oranı artmıştır.
- D) Osmanlıda Müslümanlar ile gayrimüslimler arasında çatışmalar yaşanmıştır.
- E) Siyasi ve askerî gelişmeler toplumsal sorunlara neden olmuştur.

10. Avusturya ve Rusya, 1733'te Osmanlı topraklarını kendi aralarında paylaştıkları bir antlaşma yapmıştır. Bu antlaşmaya göre Azak ve Kırım topraklarının Rusya'ya; Bosna-Hersek'in ise Avusturya'ya bırakılması kararlaştırılmıştır.

Bu bilgilere bakılarak,

- I. Avusturya ve Rusya, Osmanlı Devleti'ne karşı stratejik ittifak kurmuştur.
- II. Rusya, Karadeniz'de etkin olmayı amaçlamıştır.
- III. Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü tehlikeye girmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti kaybettiği toprakları geri almak amacıyla 1715-1718 yılları arasında Venedik ve Avusturya ile savaşlar yapmış ancak imzaladığı Pasarofça Antlaşması ile yeni topraklar kaybetmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Pasarofça Antlaşması ile kaybedilen topraklardan biridir?

- A) Belgrad
- B) Atina
- C) Makedonya
- D) Selânik
- E) Mora

1. Osmanlı Devleti ile Rus-Avusturya İttifakı arasında 1736'dan 1739'a kadar süren savaşta Osmanlı, bu iki devlete de üstünlük sağlamıştır. Bu savaş sonrasında Osmanlı Devleti ile Rus-Avusturya İttifakı arasında imzalanan Belgrad Antlaşması'nda,
- Rusya, Azak Kalesi dâhil işgal ettiği tüm yerleri Osmanlıya geri verecek.
  - Rusya, Karadeniz'de askerî ve ticari gemi bulundurmayacak.
  - Avusturya, Belgrad'ı Osmanlı Devleti'ne geri verecek.

maddeleri yer almıştır.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı, Karadeniz'in kapalılığını sağlamıştır.
 B) Rusya'nın sıcak denizlere inme hayaline önemli bir darbe vurulmuştur.
 C) Osmanlı'nın Orta Avrupa'daki etkinliği artmıştır.
 D) Osmanlı Devleti antlaşmayı galip devlet statüsünde imzalamıştır.
 E) Osmanlı Devleti, Karlofça Antlaşması öncesi sınırlarına ulaşmıştır.

2. Osmanlı Devleti ile Avusturya-Venedik İttifakı arasında imzalanan Pasarofça Antlaşması, Osmanlı tarihi açısından bir dönüm noktası olmuştur.

Pasarofça Antlaşması'nın aşağıdaki sonuçlarından hangisi bu yargıyı destekler niteliktedir?

- A) Avusturya'nın Belgrad'ı alması
 B) Osmanlı'nın Batı'nın askerî ve teknik üstünlüğünü kabul etmesi
 C) Osmanlı'nın Mora'ya tekrardan hâkim olması
 D) Venedik'in Dalmaçya kıyılarını ele geçirmesi
 E) Avusturya'nın Orta Avrupa üstünlüğünü ele geçirmesi

3. 1711 yılında Osmanlı ile Rusya arasında yapılan Prut Savaşı, aşağıdaki ülkelerden hangisinin hükümdarının Osmanlı Devleti'ne sığınmasıyla başlamıştır?

- A) Venedik   B) Lehistan   C) İsveç
 D) Malta   E) Avusturya

4. D'argenson Markisi'nin Projesi (1738): Avrupa'nın karşılaşacağı ilk büyük devrim muhtemelen Türk Devleti'nin ele geçirilmesi olacaktır. Türk yenilince herkesin kendi payına düşeni alması lazımdır veya daha iyisi, çok sayıda Hristiyan devlet kurdukmak, kadim Yunanistan'a ve Nil Nehri'ne, Ege adalarına yeniden hayat vermek gerekir. Bugün Avrupa barış içindeyken bütün bu ülkeleri Avrupa'nın dengesi ve ticareti için masrafını paylaşarak fethetmek, Hristiyanlığı yerleştirmek, kutsal mekânları tamir edip düzenlemek ve taksimi iyi yaparak Hristiyan kraların iktidarını yerleştirmek güzel bir proje olurdu.

Fransız siyasetçi Markisi tarafından ortaya atılan bu projenin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Osmanlı topraklarının paylaşılması
 B) Avrupa'da Osmanlıya karşı ittifak kurulması
 C) Osmanlı Devleti ile diplomatik ilişkilerin geliştirilmesi
 D) Hristiyanlığın kutsal mekânlarının ele geçirilmesi
 E) Osmanlı topraklarında Hristiyan egemenliğinin sağlanması

5. Osmanlı Devleti'nin Pasarofça Antlaşması ile geri aldığı Mora Yarımadası aşağıdaki bölgelerin hangisindeki egemenliğinin tekrardan güçlenmesini sağlamıştır?

- A) Karadeniz   B) Ege Denizi
 C) Orta Avrupa   D) Kızıl Deniz
 E) Kuzey Afrika

6. Osmanlı Devleti'nin 1639 yılında Kasr-ı Şirin Antlaşması ile barış sağladığı ---- Devleti'yle Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın izlemiş olduğu siyaset nedeniyle Lale Devri'nde (1718-1730) mücadeleye yeniden başlamıştır.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdaki devletlerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Rusya   B) İran   C) Lehistan
 D) Venedik   E) İngiltere

7. Osmanlı ve Rusya'nın XVIII. yüzyılının ilk yarısında İran'ın Kafkasya bölgesinde karşı karşıya gelmesini engelleyen ve bu iki devletin İstanbul Antlaşması ile ittifak kurmasında aracı bulucu olan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere   B) Fransa   C) İspanya
D) Hollanda   E) Avusturya

8. Osmanlı Devleti 1725-1732 yılları arasında İran'la yaptığı mücadelelerde başarı sağlamıştır. İran'ın barış teklifi üzerine Ahmet Paşa Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşma ile;

- Tebriz, Batı İran ve Azerbaycan İran'a bırakılmıştır.
- Kafkasya, Osmanlı Devleti'nde kalmıştır.

Osmanlı Devleti'nin İran karşısında savaşta gösterdiği başarıyı antlaşmada gösterememesi aşağıdaki alanların hangisinde zayıfladığının göstergesidir?

- A) Diplomasi   B) Askerî   C) Ekonomi
D) Sosyal   E) Ticaret

9. İran'da iki yüzyıldan fazla hüküm süren Safevi Hanedanlığı aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle son bulmuştur?

- A) 1724-1746 yılları arasında süren Osmanlı-İran Savaşlarıyla
B) Afşar Türkü olan Nadir Şah'ın II. Tahmasb'ın saltanatına son vermesiyle
C) Osmanlı ve Rusya arasında İran'a karşı ittifak kurulmasıyla
D) İpek Yolu ticaretinin önemini kaybetmesiyle
E) İran'da şiiliğin resmî mezhep hâline gelmesiyle

10. Osmanlı Devleti ile İran arasında XVIII. yüzyılda uzun süren savaşlar yapılmış ise de tekrardan 1639 yılındaki sınırlara dönülmüştür.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde;

- I. hazinenin zarar görmesi,
II. askerî gücünün zayıflaması,
III. İran'la yaşanan mezhep sorununun çözülmesi
gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti, 1718'te Pasorafça Antlaşması ile Batılı devletlerle sağladığı barış dönemini korumak istemiş ise de Rusya'nın Azak ve Kırım'a; Avusturya'nın Eflak, Sırbistan ve Bosna'ya saldırması üzerine 1736-1739 yılları arasında Rus-Avusturya ittifakı ile savaşmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti hakkında;

- I. savunma savaşı yaptığı,
II. barışçı politikalarından yana olduğu,
III. kaybettiği toprakları geri almaya çalıştığı

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

1. Osmanlı Devleti, Avusturya-Venedik İttifakı ile imzaladığı 1718 Pasarofça Antlaşması'ndan 1736'da Avusturya-Rus İttifakı'nın saldırısına kadar batıda savaş yapmamıştır.

Bu bilgilere bakılarak Osmanlı Devleti hakkında,

- I. Avrupa'da geçici bir barış dönemi yaşamıştır.
II. Rakiplerine karşı ittifak arayışına girmiştir.
III. Batı'da birden çok stratejik rakibi vardır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

2. Osmanlı Devleti ile İran arasında 1724'ten 1746'ya kadar aralıklarla devam eden savaşları bitiren ve II. Kasr-ı Şirin Antlaşması olarak da adlandırılan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Amasya Antlaşması
B) Kerden Antlaşması
C) İstanbul Antlaşması
D) Ahmet Paşa Antlaşması
E) Ferhat Paşa Antlaşması

3. Osmanlı Devleti kuruluş ve yükseliş dönemlerinde ganimet ve tazminat alma amacı güttüğü savaşlar yaparken 1700 sonrası topraklarını koruma amaçlı savaşlar yapmaya başlamıştır.

Osmanlı'nın savaş anlayışındaki bu değişikliği aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- A) Savaşılan devlet sayısının artmasına
B) Savaşlarda galibiyet alınmasına
C) Hazine gelirlerinin azalmasına
D) Sınırların genişlemesine
E) Asker sayısının azaltılmasına

4. I. Mahmut Dönemi'nde orduda yapılan ıslahatlar doğuda İran'a, batıda da Avusturya-Rusya ittifakına karşı başarılı savaşların yapılmasını sağlamıştır.

Bu bilgilere bakılarak,

- I. Askerî ıslahatlar başarılı olmuştur.
II. Doğuda ve batıda en geniş sınırlara ulaşılmıştır.
III. Yeniçeri Ocağı kaldırılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

5. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılda mücadele ettiği stratejik rakipleri XVIII. yüzyılda değişiklikler göstermiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda mücadelesinin arttığı ve azaldığı devlet eşleştirmesi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Mücadelenin Arttığı	Mücadelenin Azaldığı
A)	Rusya	Lehistan
B)	Venedik	Avusturya
C)	Avusturya	İngiltere
D)	İran	Rusya
E)	Fransa	Lehistan

6. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti ile Rusya arasında Fransa'nın ara buluculuğu ile İran'a karşı ittifakın sağlandığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Prut Antlaşması
B) Zitvatorok Antlaşması
C) Belgrat Antlaşması
D) Kasr-ı Şirin Antlaşması
E) İstanbul Antlaşması (1724)

7. Osmanlı Devleti, XVI. yüzyılda doğuda Güneydoğu Asya ve Hazar Denizi'ne; batıda Macaristan ovaları ve Fas'a; kuzeyde Kırım ve Kafkasya'ya; güneyde Yemen, Somali ve Hint Okyanusu'na kadar uzanan sınırlara sahip olmuştur.

Bu durum, Osmanlı Devleti'nin sonraki yüzyıllarda;

- I. yönetim,
- II. savunma,
- III. üretim

alanlarının hangilerinde zorluklar yaşamasına neden olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

8. Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyılda doğuda İran'a, batıda Avusturya'ya karşı askerî üstünlük kurduğu savaşlarda aceleci bir barış politikası izlemiştir. Bundan dolayı da antlaşmalardan istenen sonuçlar alınamamıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu şekilde bir politika izlemesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Çok uzun olan sınırlarını korumakta sorunlar yaşamasının
- B) Aynı anda birden çok stratejik rakibiyle mücadele edebilecek gücünün olmamasının
- C) Ülke içerisinde yaşanan isyanların merkezî otoriteyi sarsmasının
- D) Uzun savaşları sürdürebilecek ekonomik gücünü kaybetmesinin
- E) Askerî ve kültürel alanlar ile yönetim alanında Batılı tarzda ıslahatlar yapmasının

9. **Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda imzaladığı aşağıdaki antlaşmalardan hangisinin önemi yanlış verilmiştir?**

- A) Prut Antlaşması: Karlofça Antlaşması ile kaybettiği toprakları geri alma ümidini artırdı.
- B) Pasarofça Antlaşması: Batı'nın üstünlüğü ilk kez kabul edildi.
- C) Belgrad Antlaşması: Karadeniz'in kapalılığı ilkesi son kez sağlandı.
- D) Ahmet Paşa Antlaşması: Günümüz Türkiye-İran sınırının çizilmesini sağladı.
- E) Küçük Kaynarca Antlaşması: İlk kez savaş tazminatı ödendi.

10. Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyılda doğuda ve batıda toprak kayıpları yaşamıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Gelir-gider dengelerinin değişmesine
- B) Nüfusunun azalmasına
- C) Egemenlik alanının daralmasına
- D) Veraset sisteminin değişmesine
- E) Nüfus hareketlerinin görülmesine

1. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti ile Rusya arasındaki mücadelelerde genelde Osmanlı Devleti barışın devamından yanayken Rusya, saldırgan bir politika izlemiştir.

Buna göre Rusya'nın Osmanlıya karşı saldırgan bir politika izlemesinde;

- I. sıcak denizlere inme hayalini gerçekleştirmek,
II. Ortodokslar üzerinde etkinliğini artırmak,
III. İstanbul'u alarak Bizans'ı yeniden canlandırmak

amaçlarından hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda mücadele içinde olduğu Lehistan'ı XVIII. yüzyılda Rusya karşısında koruma politikası izlemiştir.

Osmanlı'nın politika değişikliği yaşamasına aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu söylenemez?

- A) Lehistan'ın tampon devlet konumunda olmasının
B) Osmanlı'nın Rusya'ya karşı stratejik dostluklar kurmasının
C) Osmanlı'nın Rusya'nın güçlenmesinden rahatsızlık duymasının
D) Lehistan'ın Osmanlı Devleti'nden yardım istemesinin
E) Osmanlı'nın ordusunu Batılı tarzda modernleştirmek istemesinin

3. 1768-1774 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında Sadrazam Mehmet Emin Paşa'nın ordunun sevk ve idaresindeki yetersizliği, gerekli erzak hazırlığının yapılmaması, askerlerin maaşlarının zamanında ödenmemesi gibi sebepler Osmanlı kuvvetlerini Rus ordusu karşısında zor duruma sokmuştur.

Bu bilgilere göre Osmanlı ordusunun Ruslar karşısında zor durumda kalmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı ordusunun savaşa hazır olmaması
B) Rusların birden çok cepheden saldırması
C) Rusya'nın Osmanlı donanmasını baskın sonucu yakması
D) Osmanlıda yaşayan Ortodoksların Rusya'nın yanında yer alması
E) Osmanlı'nın asker sayısının yeterli olmaması

4. Rusya, Baltık Denizi'ni geçerek Çeşme'de bulunan Osmanlı donanmasını aşağıdaki devletlerin hangisinden aldığı destekle yakmıştır?

- A) İngiltere   B) Fransa   C) Avusturya
D) Lehistan   E) Venedik

1768-1774 Osmanlı-Rus Savaşı'nı gösteren bu haritaya bakılarak;

- I. Rusya'nın birden çok cepheden saldırıda bulunduğu,
II. Rusya'nın Osmanlı'nın hem Karadeniz hem de Akdeniz'deki egemenliğini tehdit ettiği,
III. Rusya'nın İstanbul'u işgal ettiği

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

6. Osmanlı-Rus Savaşı sonrası imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması ile Kırım bağımsız bir hanlık hâline gelmiş ve böylece Kırım, Osmanlı Devleti'nin himayesinden çıkmıştır. Ayrıca Osmanlı Devleti, Yeniçeri Ocağının yozlaştığı dönemde askerî boşluğu dolduran Kırım'ın askerî kuvvetlerinden de mahrum kalmıştır.

Buna göre Kırım'ın kaybedilmesinin Osmanlı Devleti'nde;

- I. sınırların daralması,
- II. askerî gücün zayıflaması,
- III. Yeniçeri Ocağının bozulması

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nin Rusya ile imzaladığı Küçük Kaynarca Antlaşması'nın (1774);

- I. Rusya, Karadeniz'de ticaret gemisi bulundurabilecek,
- II. Kırım bağımsız bir devlet olarak kabul edilecek,
- III. Osmanlı Devleti, Rusya'ya savaş tazminatı ödeyecek

maddelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde oluşturduğu Karadeniz'in kapalılığı ilkesinin zedelendiğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

8. Osmanlı ile Rusya arasında imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması'nda yer alan,

- Rusya, İstanbul'da elçi bulundurup Balkanlarda konsolosluklar açabilecek.
- Ortodokslar, Rusya'nın himayesinde olacak.

maddeleri aşağıdaki sorunlardan hangisine neden olmuştur?

- A) Azınlıkların din özgürlüğünü kaybetmesine
- B) Rusya'nın Osmanlı'nın iç işlerine karışmasına
- C) Osmanlı'nın vergi gelirlerinin azalmasına
- D) Osmanlıda Müslüman nüfusunun azalmasına
- E) İki ülke arasında diplomatik ilişkilerin zayıflamasına

9. Rusya, Küçük Kaynarca Antlaşması ile toprak kazanmasa da bu antlaşmada kârlı çıkan taraf olmuştur.

Bu yargıya antlaşmanın aşağıdaki maddelerinden hangisi kanıt olarak gösterilemez?

- A) Rusya, Osmanlı topraklarında kapitülasyon hakkına sahip olacak.
- B) Osmanlı, Rusya'ya savaş tazminatı ödeyecek.
- C) Kırım dinî yönden Osmanlı halifesine bağlı kalacak.
- D) Osmanlıda yaşayan Ortodokslar, Rusya'nın himayesinde olacak.
- E) Rusya, Balkanlar'da gerekli gördüğü yerlerde konsolosluk açabilecek.

10. 1768-1774 Osmanlı-Rus Savaşlarının yaşanmasının nedenlerinin biri de Osmanlı Devleti'nin Ruslara karşı Lehlere yardım etmesidir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin Lehlere yardım etmesinde;

- I. Rusya'nın güçlenmesinden rahatsız olması,
- II. Ruslara karşı stratejik müttefike ihtiyaç duyması,
- III. Akdeniz ticaretini canlandırmak istemesi

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

1. Avrupa'da XVI ve XVII. yüzyılda mutlak krallıkların güçlenmesinde;

- I. merkezî ve ateşli silahların kullanıldığı ordulara geçilmesi,
- II. Reform Hareketleri ile papanın siyasi gücünün kırılması,
- III. feodal rejimlerin güç kaybetmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Timur Devleti'nin son verdiği Altın Orda Devleti'nin yıkılması sonucu güçlenmeye, XVII. yüzyılın sonlarına doğru da Osmanlı Devleti'ne Balkanlar'da, Karadeniz'de ve Kafkaslar'da bir tehdit unsuru olmaya başlamıştır.

Bazı özellikleri verilen bu devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lehistan   B) İran   C) Rusya
D) İtalya   E) İngiltere

3. Avrupa'da XVII. yüzyılda değerli madenin ön plana çıktığı merkantilizm politikasına dayalı anlayış benimsenmiştir.

Bu durumun Avrupa'da aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Toprağa dayalı feodal anlayışın önemini kaybetmesine
- B) Değerli maden yataklarının öneminin artmasına
- C) Ticaret yollarının ve limanlarının öneminin artmasına
- D) Ham madde ve pazar rekabetinin artmasına
- E) Devletler arasında mezhep ayrılıklarının yaşanmasına

4. Karlofça (1699) ve Küçük Kaynarca (1774) antlaşmaları, ortaya çıkardığı sonuçlar itibarıyla benzerlik göstermektedir.

Bu antlaşmaların aşağıdaki sonuçlarından hangisi bu yargıyı destekler niteliktedir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Orta Avrupa hâkimiyetinin zayıflaması
- B) Osmanlı Devleti'nde ekonomik, siyasi ve askerî kayıplara neden olması
- C) Karadeniz'in Türk gölü olma özelliğini kaybetmesi
- D) Osmanlı Devleti'nin, halkı tamamen Müslüman olan toprağını kaybetmesi
- E) Osmanlı Devleti'nin, Rusya'ya savaş tazminatı ödemesi

5. Osmanlı Devleti'nin XVI ve XVII. yüzyıllarda hâkimiyetini korumaya çalıştığı bölge ve mücadele ettiği devlet eşleştirmesi aşağıdakilerin hangisinde yanlış verilmiştir?

	Bölge	Devlet
A)	Karadeniz	Rusya
B)	Doğu Anadolu	İran
C)	Orta Avrupa	Avusturya
D)	Akdeniz	Venedik
E)	Kuzey Afrika	Lehistan

6. I. Bahçesaray (Çehrin) Antlaşması
II. Küçük Kaynarca Antlaşması
III. Prut Antlaşması

Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılan bu antlaşmaların kronolojik sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - II - III   B) I - III - II
C) II - I - III   D) III - II - I
E) III - I - II

7. ( ) Osmanlı Devleti batıda en geniş sınırlara Bucaş Antlaşması ile ulaşmıştır.
 ( ) Osmanlı Devleti II. Viyana Kuşatması'nda başarılı olmuştur.
 ( ) Modern devlet hukukunun temelleri Westphalia Antlaşması ile atılmıştır.
 ( ) Osmanlı Devleti Batı'nın üstünlüğünü Pasarofça Antlaşması ile kabul etmiştir.

Bu bilgiler doğruysa "D", yanlışsa "Y" olarak değerlendirildiğinde doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A)

D
Y
D
D

      B)

Y
D
D
Y

      C)

Y
Y
D
D
- D)

D
D
D
D

      E)

D
D
Y
D

8. Coğrafi Keşiflerle birlikte Avrupalı devletler arasında sömürgecilik yarışı başlamıştır.

Aşağıdaki devletlerden hangisinin bu yarışta yer aldığı söylenemez?

- A) Hollanda   B) Avusturya   C) İngiltere
 D) Fransa   E) İspanya

9. Osmanlı Devleti Rusya'ya aşağıdaki antlaşmaların hangisiyle kapitülasyon hakkı vermiştir?

- A) Bahçesaray
 B) İstanbul
 C) Belgrad
 D) Küçük Kaynarca
 E) Prut

10. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda;

- I. Prut,
 II. Pasarofça,
 III. Belgrad,
 IV. Küçük Kaynarca

antlaşmalarından hangilerini galip devlet olarak imzalamıştır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve IV
 D) I, II ve III   E) II, III ve IV

11. Osmanlı Devleti'nin Kutsal İttifak Savaşlarında büyük bir hezimet yaşamasına ve güç kaybetmesine rağmen sonrasında Avrupa'da papa tarafından Osmanlıya karşı bir ittifak oluşturulamadı. Tam tersi İngiltere ve Fransa, Osmanlı Devleti ile olan ilişkilerini geliştirme taraftarı oldu.

Bu durum Avrupa'da aşağıdakilerden hangisinin etkisinin azaldığının kanıtıdır?

- A) Haçlı İttifakı düşüncesinin
 B) Ekonomik ilişkilerin
 C) Diplomatik faaliyetlerin
 D) Çıkar odaklı düşüncelerin
 E) Askerî mücadelelerin

1. Osmanlı Devleti XVI. yüzyılda Avrupalılara karşı net bir üstünlük sağlamış iken bu gücünü XVII. yüzyılda kaybetmeye başlamıştır.

Bu duruma;

- I. Avrupa'da yaşanan teknik gelişmeleri takip etmemesi,
- II. kendisine karşı kurulan ittifakları engelleyememesi,
- III. Avrupa'da yaşanan mezhep savaşlarında Protestanlara destek vermesi,
- IV. askerî ve mali alanlarda sorunlar yaşaması

gelişmelerinden hangilerinin neden olduğu söylenebilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve IV
D) I, II ve III   E) I, II ve IV

2. Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyılda yaptığı barış antlaşmalarında İngiltere, Hollanda ve Fransa gibi devletlerin ara buluculuğuna ihtiyaç duymuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki alanların hangisinde yetersiz kaldığı söylenebilir?

- A) Askerî   B) Ekonomi
C) Diplomasi   D) Teknoloji
E) Kültürel

3. Osmanlı Devleti ilk defa aşağıdaki devletlerden hangisine verilen kapitülasyonları süresiz hâle getirmiştir?

- A) İngiltere   B) Fransa
C) Hollanda   D) Rusya
E) Venedik

4. Otuz Yıl Savaşları ve Westphalia Antlaşması aşağıdaki devletlerin hangisinde siyasi parçalanmaya neden olmuştur?

- A) İspanya   B) Almanya   C) İngiltere
D) İtalya   E) Fransa

5. XVI. yüzyılda İspanya ve Portekiz'in başlattığı Coğrafi Keşifler sonrası İngiltere, Hollanda ve Fransa dünyanın farklı yerlerini sömürgeleştirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu yüzyıllarda sömürgeleştirilen yerler arasında gösterilemez?

- A) Afrika   B) Amerika   C) Avustralya
D) Çin   E) Sibirya

6. Osmanlı Devleti, kuruluş ve yükseliş dönemlerindeki genişleme siyasetinden vazgeçerek XVIII. yüzyılda var olan topraklarını koruma doğrultusunda politikalar izlemeye başlamıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Avrupalılara üstünlüğünü kabul ettirdiği
B) Fetihçi politikadan savunmaya geçildiği
C) Ekonomik gücünün en üst seviyeye ulaştığı
D) Ham madde ve pazar rekabetine katıldığı
E) Veraset sisteminde değişiklik yaşandığı

7. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyılda Rusya'nın güçlenmesinden rahatsızlık duyduğu için Rusya ile mücadeleye hâlinde olan devletlere destek vermiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti, Rusya'ya karşı;

- I. İsveç,
- II. Avusturya,
- III. Lehistan

devletlerinden hangileriyle stratejik ittifak kurmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
- D) I ve III   E) II ve III

8. Osmanlı Devleti, Pasarofça Antlaşması sonrası Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın çabalarıyla Avrupa'da yaşanan gelişmeleri yakından takip etmek amacıyla Avrupa'ya geçici elçiler göndermiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Avrupalı devletlerle diplomatik ilişkilerini geliştirmek istemiştir.
- B) Avrupa'yı yakından tanımayı ve takip etmeyi amaçlamıştır.
- C) Batı'nın üstünlüğünü kabul etmiştir.
- D) Avrupa diplomasisinde kalıcı olmayı amaçlamıştır.
- E) Sorunların çözümünde barışçıl yollar denemiştir.

9. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda içinde bulunduğu siyasi ve askerî durumu çok kötü olmasına rağmen Avrupalı devletler bir araya gelerek Türkleri Avrupa'dan atamamıştır.

Bu duruma Avrupalı devletler arasında görülen;

- I. bireysel çıkarların ön plana çıkması,
- II. mezhep sorunlarının yaşanması,
- III. bilim ve teknik alanında ilerlenmesi

gelişmelerinden hangilerinin neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
- D) II ve III   E) I, II ve III

10. II. Osman, Hotin Savaşı'nda gayretsiz ve disiplinsiz davranışlarından dolayı Yeniçeri Ocağını kaldırmayı düşünmüştür. Ancak bu durumdan rahatsızlık duyan yeniçeriler II. Osman'ı Yedikule Zindanları'na götürerek öldürmüştür.

Bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) Saltanat sisteminin sona ermesine
- B) Yeniçerilerin saray üzerindeki baskısının artmasına
- C) Orduda askerî disiplinin sağlanmasına
- D) Padişahın otoritesinin artmasına
- E) Batılı tarzda ıslahatların yapılmasına

11. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılın sonlarında batıya ilerleyişinin durmasında;

- I. Avrupalı devletlerin Osmanlıya karşı ittifak kurması,
- II. Avrupa'da feodalitenin yerini merkezî krallıkların alması,
- III. Katolikler ile Protestanlar arasında mücadelelerin yaşanması

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
- D) II ve III   E) I, II ve III

1. Almanya'da Katolik Kilisesi'ne karşı başlatılan Reform Hareketi'ne İngiltere ve Fransa gibi devletler destek vermiştir.

İngiltere ve Fransa'nın gösterdiği bu tutumun;

- I. papanın siyasi baskısından kurtulmak,
II. ülkelerini seküler anlayışla yönetmek,
III. Türk dünyasına karşı Haçlı İttifakı oluşturmak
amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1774'te imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması'nda,

- Kırım bağımsız olacak ancak dini yönden Osmanlı halifesine bağlı kalacak.
- Rusya, Osmanlı topraklarında yaşayan Ortodoksları himaye edebilecek.

maddeleri yer almıştır.

Bu maddelere bakarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Rusya, Kırım'ı işgal etmiştir.
B) Osmanlıda Reform Hareketleri görülmüştür.
C) Osmanlı ve Rusya dinsel çıkarlarını korumuştur.
D) Osmanlı, Kırım'da İslamiyet'i yaymaya çalışmıştır.
E) Halifenin etki alanı daralmıştır.

3. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Osmanlı Devleti'nin denizlerdeki egemenliğine zarar verdiği söylenemez?

- A) İngiltere ve Fransa'nın Akdeniz'e yönelmesi
B) Donanmasının Çeşme Baskını ile yakılması
C) Kırım topraklarının kaybedilmesi
D) Kadırgadan kalyona geçilmesi
E) Ticaret yollarının okyanuslara kayması

4. Avrupa'da yaşanan mezhep sorunlarına;

- I. Ogsburg,
II. Karlofça,
III. Westphalia

antlaşmalarından hangileriyle çözüm bulunmaya çalışılmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

- 5.

Güçlü donanmamız ve diplomasiyi iyi anlayan politikacılarımız sayesinde üzerinde güneş batmayan bir imparatorluk kurmaya çalışıyorum. Osmanlı Devleti stratejik konumu, yer altı ve yer üstü kaynakları açısından ülkem için çok önemlidir.

Orhan Öğretmen 11. sınıf öğrencilerine Avrupalı bir kralın yaptığı yukarıdaki konuşmayı okumuştur. Sonrasında öğrencilerine bu kralın Avrupa'daki hangi devleti yönettiğini sormuştur.

Orhan Öğretmen'in sorusuna aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) Gülşen: İngiltere
B) Mehmet: Fransa
C) Esin: Almanya
D) Ayşegül: İspanya
E) Eray: Hollanda

6. Osmanlı Devleti ilk defa aşağıdaki padişahlardan hangisi döneminde Batı'nın üstünlüğünü kabul ederek Avrupa'ya geçici elçiler göndermiştir?

- A) III. Ahmet   B) I. Mahmut
C) I. Abdülhamit   D) III. Mustafa
E) III. Selim

7. Osmanlı Devleti XVII. yüzyılda kadirga türü gemilerden kalyon türü gemilere geçiş yapmıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'yle ilgili,

- I. Donanmada rüzgâr gücü önemli hâle gelmiştir.
II. Gemi teknolojisinde gelişme yaşanmıştır.
III. Coğrafi Keşiflerin etkisi azaltılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) II ve III

8. İngiltere, sömürge topraklarına kendi vatandaşlarını yerleştirmiş, sömürülen halka da kendi dili ve dinini kabul ettirmiştir.

İngiltere'nin bu politikasının aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

- A) İngiliz kültürünün dünyaya yayılmasına
B) Sömürülen milletlerin asimile olmasına
C) İngiltere'nin sömürgeleri üzerindeki kontrolünün artmasına
D) İngilizcenin ve Hristiyanlığın etki alanının artmasına
E) Kölecilik anlayışının kalkmasına

9. Osmanlı Devleti'nin Avrupalıların gözünde kara savaşlarında yenilmez ve güçlü devlet imajının zedelendiği ilk gelişmenin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) II. Viyana Kuşatması
B) Prut Savaşı
C) Petervaradin Savaşı
D) Bağdat Seferi
E) 1768-1774 Osmanlı-Rus Savaşı

10. Bir devletin içinde bulunduğu şartlara göre menfaatini düşünerek kurduğu dostluk ilişkilerine "konjonktürel ittifak" denir.

Buna göre Osmanlı Devleti, İran'a karşı aşağıdaki devletlerden hangisiyle konjonktürel ittifak kurmuştur?

- A) Rusya   B) Avusturya
C) Lehistan   D) İngiltere
E) Venedik

11. 1736 yılında Nadir Han'ın kendisini şah ilan etmesi üzerine İran'da iki yüz otuz altı yıldır hüküm süren Safevi hanedanı sona ermiş ve Avşar hanedanı yönetimi ele almıştır. Osmanlı Devleti de Nadir Han'ın şahlığını kabul etmiştir. İran'da yönetimde yaşanan bu değişim sonrası Osmanlı, İran ile Kasr-ı Şirin Antlaşması'ndaki sınırları esas alan 1746 tarihli Kerden Antlaşması'nı imzalayarak İran ile olan savaşlarını sona erdirmiştir.

Bu gelişmelere bakılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı ile İran arasında barış dönemi başlamıştır.
B) İran'da hanedan değişikliği yaşanmıştır.
C) İslam dünyasında mezhep birliği sağlanmıştır.
D) Osmanlı, Nadir Han'ın meşruluğunu kabul etmiştir.
E) Kasr-ı Şirin Antlaşması'nın sınırları geçerliliğini korumuştur.